

Docentenhandleiding module Overheid, burger en DigiD

De module

In de module Overheid, burger en DigiD verkennen leerlingen¹ het thema de (digitale) overheid en de manier waarop je als burger met de overheid kunt communiceren. Dit doen ze aan de hand van opdrachten. Je bereidt je leerlingen voor op het zelfstandig werken met DigiD en MijnOverheid. Dit is het hoofddoel van de module. Een belangrijke opmerking hierbij: uit oogpunt van privacy en aansprakelijkheid vindt het daadwerkelijk aanvragen en activeren van DigiD buiten de klassensituatie plaats. In de lesmodule wordt dit alleen voorbereid.

Opbouw module

De module is opgebouwd uit vijf onderdelen:

- Animatie;
- Onderdeel 1: De overheid & jij;
- Onderdeel 2: De digitale overheid;
- Aan de slag;
- Woorden Overheid, burger en DigiD oefenen.

Het onderdeel 'Stappenplan DigiD' valt buiten het bestek van de les. Hierin vinden de leerlingen stappenplannen die ze (thuis) kunnen downloaden en printen via de website [Digidingen-desk](#). In de stappenplannen staan de stappen die je moet zetten om een DigiD aan te vragen en te activeren.

De introductie van het thema Overheid, burger en DigiD vindt klassikaal plaats aan de hand van een animatiefilmpje. Vervolgens worden online opdrachten aangeboden. De leerlingen kunnen deze opdrachten individueel maken of in tweetallen. De leerlingen kunnen hun antwoorden op de opdrachten zelf online controleren. Regelmatig bespreek je de voortgang met de leerlingen, bijvoorbeeld bij een aantal open vragen. Via zogenaamde Kennischecks wordt de verworven kennis online getoetst in de module. Ook hier kunnen de leerlingen hun antwoorden zelf online controleren. In het onderdeel Aan de slag oefenen leerlingen digitale informatievaardigheden en competenties op het gebied van mediawijsheid die

¹ Waar we spreken over leerlingen (in het vmbo) bedoelen we ook studenten (in het mbo).

ze nodig hebben bij het zelfstandig aanvragen en activeren van een DigiD. In het onderdeel Woorden oefenen werken de leerlingen aan het uitbreiden van de woordenschat die hoort bij het thema Overheid, burger en DigiD.

Doelgroep

- Vmbo-leerlingen, vierde leerjaar, alle leerwegen (beroeps, kader, gemengd, theoretisch).
- Mbo-studenten, eerste leerjaar, alle niveaus (1, 2, 3, 4).

Duur

De gehele module duurt 90 minuten. Als docent staat het je vrij om opdrachten over te slaan en zo de module in te korten. Naarmate je meer klassikaal werkt, neemt de module meer tijd in beslag.

Benodigde materialen

1. Digibord of computer met internetverbinding, beamer en scherm.
2. Een lokaal met voldoende computers (desktops/laptops/tablets) met internetverbinding voor de leerlingen. Bij voorkeur één computer per leerling, anders één computer per tweetal.
3. Voldoende koptelefoons. Vraag de leerlingen vooraf hun eigen 'oortjes' mee te nemen.
4. Deze docentenhandleiding en het antwoordblad.

Vorbereiding

1. Lees de e-mail 'Welkom bij Doe je digiding!' goed door. Hierin vind je de inloggegevens van jouw docentenaccount en lees je hoe je inloggegevens voor jouw leerlingen kunt aanmaken via 'Mijn Klassen'.
2. Bekijk de module online: <https://doejedigiding.nl/> en log in met de persoonlijke inloggegevens die je per mail hebt ontvangen. Als je met deze gegevens inlogt, kom je op het docentendeel van de lesomgeving terecht. Het docentendeel bevat naast de modules ook het onderdeel Informatie docent. Daar vind je o.a. de docentenhandleidingen en de antwoordbladen van de modules.
3. Neem de docentenhandleiding door en bepaal welke onderdelen je klassikaal wilt bespreken en welke opdrachten je eventueel wilt overslaan.
4. Download de antwoordbladen op je eigen laptop (desktop/tablet).

Leerdoelen module Overheid, burger en DigiD

Onderdeel 1: De overheid & jij

1. De leerling kan in grote lijnen uitleggen wat wordt bedoeld met de overheid.
2. De leerling kan in grote lijnen uitleggen wat de overheid doet.
3. De leerling kan enkele beroepen van ambtenaren benoemen en uitleggen op welke punten deze beroepen van elkaar verschillen.
4. De leerling kan benoemen op welke manieren je als burger met de overheid kunt meedenken.
5. De leerling kan uitleggen hoe je door te stemmen invloed kunt uitoefenen op de overheid.
6. De leerling kan uitleggen voor welke diensten je terecht kunt bij DUO, de Belastingdienst, CBR en het Donorregister.
7. De leerling kan aangeven welke stappen je moet zetten om een nieuwe ID-kaart aan te vragen bij de gemeente.

Onderdeel 2: De digitale overheid

1. De leerling kan benoemen hoe je als burger met de overheid kunt communiceren.
2. De leerling kan benoemen wat de voordelen en/of nadelen zijn om als burger online te communiceren met de overheid.
3. De leerling kan uitleggen wat een DigiD is.
4. De leerling kan benoemen wat er kan gebeuren als iemand anders de inloggegevens van jouw DigiD heeft.
5. De leerling kan in grote lijnen benoemen bij welke diensten en producten hij zijn DigiD nodig heeft.
6. De leerling kan benoemen wat de functie is van MijnOverheid en de BerichtenBox.
7. De leerling kan aangeven welke (overheids)zaken je geregeld moet hebben als je 18 jaar wordt.

Woorden Overheid, burger en DigiD oefenen

1. De leerling kan woorden die te maken hebben met het thema Overheid, burger en DigiD in de juiste context plaatsen en uitleggen wat ze ongeveer betekenen.

Relatie met vakken

De module kan binnen het **vmbo** worden aangeboden bij de vakken economie, maatschappijleer en maatschappijkunde. Ook mentoren kunnen deze module inzetten. Binnen het **mbo** kan de module worden aangeboden bij de vakken burgerschap en economie en bij het onderdeel beroepspraktijkvorming. Het zou kunnen dat het thema overheid - en alles wat ermee samenhangt - op de een of andere manier al is besproken bij de genoemde vakken/onderdelen. De module biedt dan een mogelijkheid om die leerstof te herhalen.

Aansluiting bij leerdoelen en eindtermen maatschappijvakken vmbo en mbo

De leerdoelen van deze module sluiten aan bij de leerdoelen van de preambule en bij sommige eindtermen van de vakken maatschappijleer, maatschappijleer II (maatschappijkunde) en economie, zoals genoemd in het examenprogramma maatschappijleer vmbo, examenprogramma maatschappijleer II vmbo en examenprogramma economie vmbo (klik [hier](#) voor meer informatie). Ook vallen de leerdoelen van deze module binnen de dimensies die zijn geformuleerd voor het vak burgerschap op het mbo (klik [hier](#) voor meer informatie).

Resultaten

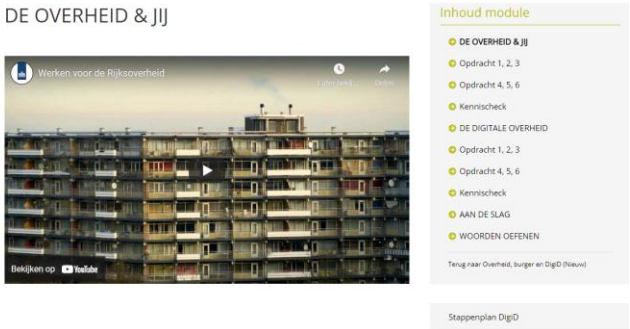
De Kennischecks geven aan in hoeverre de individuele leerlingen de leerdoelen hebben bereikt. Je kunt de resultaten van de kennischecks online inzien. Ga hiervoor naar 'Mijn Klassen' en klik op 'Resultaten'.

De module in stappen

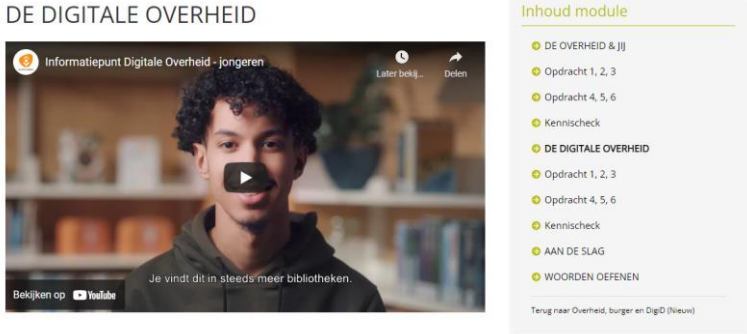
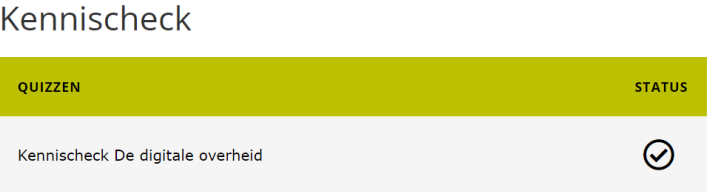
Introductie

	Activiteit	Screenshot	Duur
1	Log in met de inloggegevens die je als docent hebt ontvangen. Ga naar 'Mijn Klassen' en maak een nieuwe klas aan. Toon de inloggegevens van de leerlingen op het digibord of download het printvel. Leerlingen kunnen nu met hun eigen inloggegevens op hun apparaat inloggen via www.doejedigiding.nl .	Nieuwe klas Ik wil een nieuwe klas toevoegen. Hieronder zie je een overzicht van jouw klas(sen). 2021-2022 – 2a Laat de inloggegevens van deze klas op het digibord zien, of download het printvel. Klik hier om de namen van de leerlingen te wijzigen. Klik hier om de gegevens van de klas te wijzigen. Bekijk hier de resultaten per leerling.	5 minuten
2	Samen met je klas bekijk je de animatie Overheid, burger en DigiD. Daarna bespreek je het introductiefilmpje klassikaal aan de hand van de volgende twee vragen: - Heb jij weleens contact gehad met iemand van een overheidsorganisatie? - Heb jij weleens digitaal gecommuniceerd met een overheidsorganisatie? De animatie eindigt met de uitroep: 'Huh? Moet je zo'n DigiD eerst zelf aanvragen?' Deze vraag vormt de overgang naar de inhoud van de module. Daarin wordt toegewerkt naar hoe je een DigiD aan kunt vragen.		5 minuten

De overheid & jij

	Activiteit	Screenshot	Duur
3	Je legt de leerlingen uit hoe ze door de hoofdstukken kunnen navigeren. Je benadrukt dat je pas verder mag gaan als je alle opdrachten hebt gedaan van het hoofdstuk waarmee je bezig bent. Zodra dit het geval is, druk je op de blauwe knop Volgend Hoofdstuk onderaan het scherm. De leerlingen gaan via de inhoudsopgave van de module naar onderdeel 1: De overheid & jij. De leerlingen bekijken de video's die horen bij onderdeel 1: De overheid & jij. Ze doen dat individueel of in tweetallen. Ook maken ze de opdrachten 1 t/m 6 van onderdeel 1. Je loopt rond, kijkt hoe het gaat en bespreekt eventueel optredende problemen klassikaal met behulp van het digibord.		15 minuten
4	Voordat de leerlingen de kennischeck gaan doen die hoort bij onderdeel 1, bespreek je kort en klassikaal de opdrachten 1 t/m 6. Ga vooral in op opdrachten die problemen opleverden en vat de inhoud nog even kort samen. Vraag leerlingen naar hun eigen ervaringen en behandel eventuele vragen. Hierna gaan de leerlingen individueel of in tweetallen de kennischeck maken. Ze controleren zelf hun antwoorden. Ze krijgen direct feedback op de gegeven antwoorden. Je kunt de resultaten van de kennischeck per leerling inzien. Ga hiervoor naar 'Mijn Klassen' en klik op 'Resultaten'.		10 minuten

De digitale overheid

	Activiteit	Screenshot	Duur
5	De leerlingen bekijken - individueel of in tweetallen - de video's en maken de opdrachten 1 t/m 6 die horen bij het tweede onderdeel De digitale overheid. Je loopt rond, kijkt hoe het gaat en bespreekt eventueel optredende problemen klassikaal met behulp van het digibord.		15 minuten
6	Voordat de leerlingen de kennischeck gaan doen die hoort bij onderdeel 2, bespreek je kort en klassikaal de opdrachten 1 t/m 6. Ga vooral in op opdrachten die problemen opleverden en vat de inhoud nog even kort samen. Vraag leerlingen naar hun eigen ervaringen en behandel eventuele vragen. Hierna gaan de leerlingen individueel of in tweetallen de kennischeck maken. Ze controleren zelf hun antwoorden. Ze krijgen direct feedback op de gegeven antwoorden.		10 minuten

Aan de slag

	Activiteit	Screenshot	Duur
7	Je introduceert – klassikaal - kort het onderdeel Aan de slag. Bij Aan de slag gaan leerlingen het fictieve personage Naomi helpen bij het aanvragen en activeren van een DigiD. Al doende leren de leerlingen de stappen kennen. Je loopt rond, kijkt hoe het gaat en bespreekt eventueel optredende problemen klassikaal met behulp van het digibord.		15 minuten

Woorden Overheid, burger en DigiD oefenen

			Duur
8	De leerlingen hebben bij deze module nieuwe woorden leren kennen. Ze leren de betekenis van deze woorden nog beter kennen door ze bij een sleepoefening in de juiste context te plaatsen. Je loopt rond, kijkt hoe het gaat en bespreekt eventueel optredende problemen klassikaal met behulp van het digibord.	WOORDEN OEFENEN Sleep de woorden naar de juiste vakjes. - De overheid regelt en controleert het samenleven van mensen in een bepaald gebied. - De Nederlandse overheid heeft ongeveer 1 miljoen ambtenaren in dienst. - In de Tweede Kamer zitten politici van verschillende politieke partijen. Zij mogen beslissen over onderwerpen zoals economie, zorg, onderwijs, verkeer en veiligheid. - Alle Nederlanders van 18 jaar en ouder hebben stemrecht . Hiermee kun je tijdens verkiezingen meebeslissen wie er in de Tweede Kamer komen. - Als je niet weet op welke partij je wilt stemmen, kun je gebruikmaken van een kieswijzer . <input checked="" type="button" value="Controleer"/>	5 minuten

Digidingen-desk: informatiepunt voor jongeren

9	Wijs de leerlingen op de informatie, video's en stappenplannen over DigiD aanvragen, DigiD activeren, en de DigiD-app activeren op de website digidingen-desk.nl. De informatie op Digidingen-desk vormt een mooie aanvulling op de lesmodules van Doe je digiding! Door leerlingen na afloop van de les te attenderen op Digidingen-desk, kunnen zij ook (thuis) zelfstandig, of met hulp van hun ouders/verzorgers, of van een professional zoals een docent, jongerenwerker of bibliothecaris aan de slag met het regelen van hun digitale overheidszaken. Het daadwerkelijk aanvragen en activeren van DigiD dient- uit oogpunt van privacy en aansprakelijkheid - buiten de klassensituatie plaats te vinden.		5 minuten
---	--	---	-----------

Verder aan de slag met digitaal burgerschap?

	Activiteit	Screenshot	Duur
10	Stichting FutureNL ontwikkelde in samenwerking met Stichting Digisterker het gratis lespakket Digitaal Burgerschap voor de bovenbouw van het vmbo. In het lespakket komt de rol die de overheid speelt bij werk, inkomen en onderwijs aan de orde. De vijf lessen zijn te gebruiken als een aanvulling op ons gratis online lesprogramma Doe je digiding! De lessen zijn gratis beschikbaar via LessonUp.		